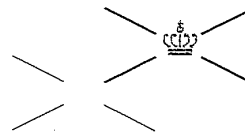

FORSVARSMINISTERIET
DANISH MINISTRY OF DEFENCE

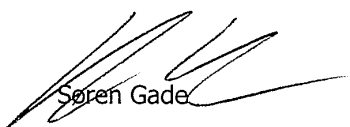

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

13 JAN. 2009

Til underretning for Folketingets Forsvarsudvalg vedlægges Forsvarsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets beslutning om et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (KOM(2008) 676) - benævnt CIWIN. Grundnotatet er af Udenrigsministeriet oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. december 2008.

Med venlig hilsen

Søren Gade

/Susan Nissen

GRUNDNOTAT

om

forslag til rådsbeslutning om

et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (CIWIN)

af 27. oktober 2008

KOM(2008) 676 endelig

8. december 2008

1. Resumé

Kommissionen blev af Det Europæiske Råd i juni 2004 anmodet om at udsende et program for beskyttelse af kritisk infrastruktur (EPCIP) med baggrund i terroranslagene i Madrid marts 2004. Rådet gentog ønsket om et EPCIP-program i rådskonklusionerne fra den 16. – 17. december 2004 samt i EU's reviderede handlingsplan vedrørende indsatsen mod terrorisme af 10. juni 2005, og endvidere på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 1. – 2. december 2005. Kommissionen udsendte i november 2005 en grønbog vedrørende EPCIP. Den 12. december 2006 udsendte Kommissionen en meddelelse om EPCIP, der blandt andet foreslår et program om europæisk kritisk infrastruktur beskyttelse (EPCIP) samt etablering af et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN)). Kommissionen udbød i 2006 en kontrakt om en vurdering af CIWIN's gennemførlighed, og indgik herefter en kontrakt med Unisys om at udvikle en prototype af CIWIN. Kommissionen har orienteret medlemsstaterne om status i udviklingen, ligesom der er taget initiativ til at gennemføre en pilotfase, hvor medlemsstaterne får adgang til en ikke-sikret version af CIWIN forventeligt fra februar 2009.

Kommissionen fremlagde den 27. oktober 2008 et forslag til rådsbeslutning om et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (CIWIN). CIWIN er en netbaseret kommunikationsplatform, som er dedikeret til informationsudveksling som del af indsatsen med at beskytte kritisk infrastruktur. Kommissionen foreslår CIWIN etableret som et frivilligt system med to funktioner: et sikret forum til formidling af information om metoder, god praksis m.v. samt et sikret varslingsystem vedrørende trusler mod kritisk infrastruktur. Medlemsstaterne kan frit vælge at deltage i hele eller dele af systemet.

Kommissionen fremlagde imidlertid den 20. november 2008 et non-paper indeholdende en revideret udgave af forslaget til rådsbeslutning vedrørende CIWIN, hvor forslaget om varslingsystem ikke er medtaget. Kommissionen har meddelt, at de videre forhandlinger baseres på non-papere af 20. november 2008.

Regeringens foreløbige generelle opfattelse er, at der med CIWIN i første omgang bør udvikles et frivilligt forum til informations- og videndeling vedrørende beskyttelse af kritisk infrastruktur, og CIWIN i videst muligt omfang bør tage højde for eksisterende informations- og/eller varslingsystemer inden for de enkelte sektorer.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd anmodede i juni 2004 Kommissionen og den Højtstående Repræsentant om at udforme en overordnet strategi til beskyttelse af kritisk infrastruktur i Europa.

Kommissionen vedtog den 20. oktober 2004 en meddelelse vedrørende beskyttelse af kritisk infrastruktur i indsatsen mod terrorisme (KOM(2004)702). Meddelelsen indeholder forslag til, hvordan EU kan forbedre beredskabet bl.a. i forbindelse med terrorangreb, der påvirker kritisk infrastruktur, og den

foreslår et program om europæisk kritisk infrastruktur beskyttelse (EPCIP) samt etablering af et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN)).

Rådet gentog ønsket om et EPCIP-program i EU's reviderede handlingsplan af 10. juni 2005 vedrørende indsatsen mod terrorisme, efter terrorangrebene i London den 7. juli 2005, samt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 1. – 2. december 2005.

Rådskonklusionerne fra den 1. – 2. december 2005 slår bl.a. fast, at beskyttelse af kritisk infrastruktur er medlemsstaternes ansvar, at initiativer på EU-niveau skal respektere nærhedsprincippet, og at udgangspunktet for programmet bør være en "all hazards approach", dvs. alle typer af hændelser, med særligt fokus på terrorisme. Det konkluderes endvidere, at kritisk infrastrukturbeskyttelse i EU skal fremmes ved at styrke medlemsstaternes mulighed for at identificere og beskytte national kritisk infrastruktur, samt at den private sektor involveres aktivt.

Som forberedelse til udarbejdelsen af programmet udsendte Kommissionen den 17. november 2005 en grøn bog om EPCIP, som bl.a. omfattede spørgsmål vedrørende CIWIN. Derudover afholdt Kommissionen tre seminarer for repræsentanter for medlemsstaterne og den private sektor, samt uformelle møder med medlemsstaternes kontaktpersoner for kritisk infrastruktur og med repræsentanter for den private sektor.

Kommissionen udbød i 2006 en kontrakt om en vurdering af CIWIN's gennemførlighed. Det omfattede interviews med alle medlemsstater om eksisterende systemer samt hvilke ønsker medlemsstaterne havde til CIWIN. Efter gennemførelsen af vurderingen indgik Kommissionen en kontrakt med Unisys om at udvikle en prototype af CIWIN. Kommissionen har orienteret medlemsstaterne om status i udviklingen.

Kommissionen har taget initiativ til at gennemføre en pilotfase, hvor medlemsstaterne får adgang til en ikke-sikret version af CIWIN. Kommissionen planlægger at give medlemsstaterne adgang til pilotversionen i februar 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget til rådsbeslutning har hjemmel i EF-traktatens artikel 308, der forudsætter, at forslaget vedtages efter indhentet udtalelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed i Rådet.

Endvidere henvises der til EURATOM, artikel 203.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at subsidiaritetsprincippet er overholdt, idet kun en fælles tilgang kan sikre en tværgående europæisk udveksling af information og af varsler ("rapid alerts").

Regeringen lægger i sin vurdering af overholdelsen af nærhedsprincippet vægt på, at det overordnede ansvar for at beskytte kritisk infrastruktur inden for medlemsstaternes jurisdiktion påhviler medlemsstaterne, og at der med forslaget til rådsbeslutning om CIWIN ikke ændres herpå. Desuden findes det, at øget informations- og vidensdeling om kritisk infrastruktur vil kunne bidrage positivt til medlemsstaternes indsatser.

På dette grundlag er det regeringens vurdering, at direktivforslaget ikke strider mod nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Kommissionen præsenterede den 27. oktober 2008 et forslag til rådsbeslutning vedrørende CIWIN (KOM(2008) 676 endelig).

Formålet med rådsbeslutningen er at etablere et sikret informations-, kommunikations- og varslingsystem, som skal understøtte udvekslingen af informationer mellem medlemsstaterne om trusler, sårbarheder, beskyttelsesstrategier og -tiltag vedrørende kritisk infrastruktur (artikel 1).

Kommissionen anfører i forslaget til rådsbeslutning, at deltagelse i CIWIN vil være åbent for alle EU's medlemsstater, og at deltagelse vil være frivillig (artikel 3).

Indholdet i CIWIN

I forslaget til rådsbeslutning foreslår Kommissionen en løsning, der indebærer, at CIWIN skal bestå af to overordnede funktioner (artikel 4):

- Et forum til udveksling af information om beskyttelse af kritisk infrastruktur.
- Et varslingsystem vedrørende trusler mod kritisk infrastruktur, som gør det muligt for deltagende medlemsstater og Kommissionen at formidle varsler om umiddelbare risici og trusler imod kritisk infrastruktur.

Kommissionens forslag beskriver opbygningen af forummet for udveksling af information i en permanent og en dynamiske del, ligesom det beskriver de deltagende medlemsstaternes overordnede rolle (artikel 5) såvel som Kommissionens overordnede rolle (artikel 6). Desuden anføres det, at CIWIN skal kunne håndtere dokumenter, der er klassificeret op til og med "EU RESTRAINT" (artikel 7). Endelig skal Kommissionen udvikle og opdatere retningslinjer for CIWIN (artikel 8).

Kommissionen fremlagde imidlertid den 20. november 2008 et non-paper indeholdende en revideret udgave af forslaget til rådsbeslutning vedrørende CIWIN, hvor forslaget om varslingsystem ikke er medtaget. I stedet har Kommissionen indføjet en bestemmelse om, at behovet for at tilføje en varslingsfunktion til CIWIN revurderes efter 3 år i forbindelse med en forudset evaluering af CIWIN's virksomhed og mulige revision af rådsbeslutningen (artikel 10). Kommissionen har meddelt, at de videre forhandlinger baseres på non-paperet af 20. november 2008.

Af Kommissionens non-paper fremgår det, at CIWIN skal evalueres efter tre år, herunder med særligt henblik på at vurdere, om CIWIN skal udvides til også at omfatte et varslingsystem.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal udtale sig om forslaget til rådsbeslutning i henhold til traktatens artikel 308. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-parlamentet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget forventes ikke at ændre ved gældende dansk ret, og der vurderes ikke at være behov for særlig dansk lovgivning til at implementere rådsbeslutningen.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Omkostningerne til driften af CIWIN vil blive afholdt af Kommissionens budget, mens brugernes omkostninger ved anvendelse af systemet skal afholdes af de deltagende medlemsstater (artikel 9). Kommissionen forventer, at omkostningerne til driften i perioden 2009 – 2013 vil beløbe sig til 3,15 mio. euro. Danmark betaler 2 % af EU's udgifter, hvilket svarer til 0,063 mio. EUR, eller 0,47 mio. kr. af de forventede omkostningerne til driften af CIWIN i perioden 2009 – 2013.

Det er intentionen, at CIWIN skal bygge på det eksisterende S-Testa netværk, som medlemsstaterne allerede er tilkøbet. Der vil dog være omkostninger forbundet med at tilkøbe brugere i Danmark, som ikke allerede er tilkøbet S-Testa. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt at estimere størrelsesordenen for disse omkostninger.

Forslaget til rådsbeslutning forholder sig ikke til muligheden for at pålægge ejere/operatører af kritisk infrastruktur udgifter i forbindelse med deres eventuelle anvendelse af CIWIN.

Oprettelsen af CIWIN i den foreslåede version (forslag nr. 4 - CIWIN som et frivilligt system med to funktioner) vurderes kun at få meget begrænsede konsekvenser for niveauet for beskyttelse af kritisk infrastruktur.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens foreløbige, generelle holdning, at det fortsat er væsentligt at medlemsstaterne deler viden og erfaringer om metoder, god praksis m.v. vedrørende beskyttelse af kritisk infrastruktur.

Regeringen finder på denne baggrund, at der med CIWIN i første omgang bør udvikles et frivilligt forum til informations- og videndeling vedrørende beskyttelse af kritisk infrastruktur.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der blandt medlemsstaterne vil være generel støtte til videreudvikling af et informations- og videndelingsnetværk, men at flere medlemsstater har visse reservationer over for om CIWIN også skal inkludere en varslingsfunktion.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslag til rådsbeslutning vedrørende Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN) har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dog er Folketingets Europaudvalg tidligere orienteret om en EPCIP-programmet, hvori CIWIN indgår, senest i forbindelse med rådsmødet for retlige og indre anliggender den 27.-28. november 2008.